

Η δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης στην Ελλάδα

Μια πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης για τους φορείς του δημοσίου σε 5 ελληνικές περιφέρειες

Εισαγωγή

Η δανειακή διευκόλυνση του δημόσιου τομέα (PSLF) είναι ένας **μηχανισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την χρηματοδότηση δημόσιων φορέων**, προκειμένου να υλοποιήσουν έργα για τη μετάβασή τους στην κλιματική ουδετερότητα. Ο μηχανισμός τελεί υπό άμεση διαχείριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που παρέχει τμήμα της στήριξης με τη μορφή επιχορήγησης, σε συνδυασμό με δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η δανειακή σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, που αποτελεί και προϋπόθεση προκειμένου ένας φορέας να ενταχθεί στο PSLF, εγκρίνεται και υπογράφεται από την Ελληνική Κυβέρνηση (συγκεκριμένα, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών). Συνεπώς, **υπόχρη για την εξυπηρέτηση του δανειακού σκέλους του προϋπολογισμού των έργων των δημόσιων φορέων καθίσταται η Ελληνική Κυβέρνηση**. Το γεγονός αυτό καθιστά το PSLF έναν πολύ ελκυστικό μηχανισμό για τους εν δυνάμει δικαιούχους δημόσιους φορείς.

Πληροφορίες σχετικές με το PSLF υπάρχουν διαθέσιμες στη σχετική [ιστοσελίδα](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στο ενημερωτικό υλικό που έχει συνταχθεί στα [ελληνικά](#), ενώ ο Κανονισμός που διέπει το PSLF είναι και αυτός διαθέσιμος στα [ελληνικά](#).

Οι διαθέσιμοι πόροι για την Ελλάδα

Έως τις **31 Δεκεμβρίου 2025** σε κάθε κράτος μέλος αναλογεί συγκεκριμένο μερίδιο επί του συνόλου της επιχορήγησης για το PSLF. Μετά την πάροδο της συγκεκριμένης ημερομηνίας και μέχρι την ολοκλήρωση του PSLF, στις 31 Δεκεμβρίου 2027, οι υπολειπόμενοι πόροι όλων των κρατών μελών αντιμετωπίζονται ως ένα ενιαίο ποσό και για την επιλογή των έργων ακολουθείται ανταγωνιστική διαδικασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιλέξιμων δημόσιων φορέων όλων των κρατών μελών.

Το εγκεκριμένο μερίδιο της Ελλάδας για επιχορηγήσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ανέρχεται σε **€62.97 εκατ.** Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων που δύναται να καλυφθεί από το PSLF στην Ελλάδα στο διάστημα αυτό είναι πολλαπλάσιος της επιχορήγησης και ανέρχεται περίπου στα **€350 εκατ.**

Οι επιλέξιμες περιοχές

Οι επιλέξιμες περιοχές του PSLF είναι αυτές που καλύπτουν τα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης¹, δηλαδή:

1. η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας,
2. οι Δήμοι Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, και
3. οι νησιωτικές Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης.

¹ Μπορούν να χρηματοδοτηθούν και άλλα έργα εκτός των περιοχών των 5 επιλέξιμων περιφερειών, που όμως σχετίζονται με τη διαδικασία μετάβασης σε αυτές.

Οι επιλέξιμοι φορείς

Επιλέξιμοι είναι οι δημόσιοι φορείς των κρατών μελών, όπου ως τέτοιοι λογίζονται όσοι είναι νπδδ ή και νπιδ επιφορτισμένα με δημόσια αποστολή. Περισσότερες πληροφορίες για τους επιλέξιμους φορείς περιλαμβάνει η [Πρόσκληση \(6. Eligibility\)](#).

Επιλέξιμος προϋπολογισμός έργων

Αυτή τη στιγμή, στην Ελλάδα μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω του PSLF:

- Μεγάλα αυτόνομα έργα (standalone projects), συνολικού προϋπολογισμού €25 εκατ., τουλάχιστον.
- Πολυετή επενδυτικά προγράμματα με έργα μικρότερου μεγέθους και με συνολικό προϋπολογισμό €25 εκατ., τουλάχιστον, για το κάθε πρόγραμμα.

Επιλέξιμοι τομείς έργων

Το PSLF μπορεί να στηρίζει επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την πράσινη και βιώσιμη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης του πράσινου υδρογόνου, σε αποδοτικά δίκτυα τηλεθέρμανσης, σε δημόσια έρευνα, στην ψηφιοποίηση, στις περιβαλλοντικές υποδομές για την έξυπνη διαχείριση αποβλήτων και υδάτων, και μπορεί να στηρίζει τη βιώσιμη ενέργεια, την ενεργειακή απόδοση και μέτρα ενσωμάτωσης, συμπεριλαμβανομένων των ανακαινίσεων και μετατροπών κτιρίων, την αστική ανανέωση και ανάπλαση, τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, την αποκατάσταση και την απολύμανση της γης και των οικοσυστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», την υποστήριξη της βιοποικιλότητας, καθώς και την αναβάθμιση δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων, τις υποδομές κατάρτισης και τις κοινωνικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παροχής φροντίδας και της κοινωνικής στέγασης.

Η διαδικασία έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Αυτή τη στιγμή υπάρχει [ανοικτή πρόσκληση](#) για την υποβολή προτάσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου ένας εν δυνάμει δικαιούχος δημόσιος φορέας να διεκδικήσει επιχορήγηση. Ωστόσο, ο φορέας συνίσταται να επικοινωνεί έγκαιρα και εκ των προτέρων με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ιδίως στην περίπτωση που επιθυμεί να υποβάλει ένα πολυετές επενδυτικό πρόγραμμα.

Η ελληνική Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και η υποστήριξη που προσφέρει

Δεδομένου ότι εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης τη δανειακή σύμβαση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπογράφει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, συνίσταται οι ενδιαφερόμενοι δημόσιοι φορείς να επικοινωνούν με την Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΥΔΑΜ) κατά τον σχεδιασμό της πρότασής τους, ώστε αφενός να διερευνώνται οι ενδεχόμενες εναλλακτικές δυνατότητες χρηματοδότησης και αφετέρου να βελτιώνονται τα χαρακτηριστικά της πρότασής τους και η επιλεξιμότητά της.

Η [Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης](#), υπάγεται στο **Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**, και είναι εκ του νόμου επιφορτισμένη με τον κεντρικό σχεδιασμό και προγραμματισμό των δράσεων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης στην Ελλάδα, καθώς και τη διαχείριση και τον συντονισμό αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων για τον σκοπό αυτόν εθνικών ή ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης, που περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, τα λοιπά Διαρθρωτικά Ευρωπαϊκά Ταμεία, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα Ανταγωνιστικά Προγράμματα της ΕΕ, τους εθνικούς πόρους (Πράσινο Ταμείο, Τέλος Ανάπτυξης Βιομηχανικών Περιοχών), κ.ά.